

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА**

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра методики викладання іноземних мов і світової літератури
Кафедра іноземних мов за професійним спрямуванням

ВІДЕНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Відень, Австрія)

КІЛЬСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ КРИСТІАНА АЛЬБРЕХТА (Кіль, Німеччина)

ЄВРОПЕЙСЬКА АСОЦІАЦІЯ ОСВІТИ (Брюссель, Бельгія)

**МІЖНАРОДНИЙ МЕТОДИЧНО-ОСВІТНІЙ ЦЕНТР
*DINTERNAL EDUCATION (PEARSON EDUCATION) UKRAINE***

МАТЕРІАЛИ

VI (X) Міжнародної науково-практичної конференції

«ТЕОРІЯ І ТЕХНОЛОГІЯ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ»

УДУ імені Михайла Драгоманова

30 жовтня 2024 р.

КИЇВ – 2024

УДК 371.3:811.161.1.+82

Т 11

*Рекомендовано до друку
науково-методичною радою
факультету іноземної філології
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол №4 від 19 листопада 2024)*

Редакційна колегія:

ЛЕМІШ Н.Є.	доктор філологічних наук, професор;
НІКОЛАЄНКО В.В.	кандидат педагогічних наук, доцент;
БЛИНОВА І.А.	кандидат філологічних наук, доцент;
БРЕСЛАВЕЦЬ Н.О.	кандидат педагогічних наук, доцент;
ВІТЧЕНКО А.Ю.	кандидат педагогічних наук, доцент;
ХИЖУН Я.В.	кандидат філологічних наук, доцент;
ВДОВИЧЕНКО Л.Ф.	старший викладач;
ВОЗНЮК Л.А.	старший викладач

Т 11 **Теорія і технологія іншомовної освіти:** матеріали VI (X) Міжнародної науково-практичної конференції 30 жовтня 2024 р. Київ: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024. 106 с.

ISBN 978-966-931-311-9

Збірник присвячений актуальним проблемам методики викладання іноземних мов у вищій та середній школі. Розглядаються різні аспекти сучасних лінгвістичних досліджень.

Призначений для викладачів вищих навчальних закладів, науковців, студентів-філологів.

УДК 371.3:811.161.1.+82

ISBN 978-966-931-311-9

© Український державний університет
імені Михайла Драгоманова, 2024

Коваль Т.С.
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
(м. Київ, Україна),
Бєлканія Н.В.
Київський столичний університет
імені Бориса Грінченка
(м. Київ, Україна)

РОЛЬ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Актуальність: Комунікативна компетентність є однією з ключових навичок у сучасній освіті, особливо це стосується студентів, чий майбутній фах пов'язаний з іноземними мовами. Ця компетентність охоплює не лише володіння мовою, а й уміння використовувати її відповідно до різних соціолінгвістичних потреб та цілей.

Мета: З огляду на глобальні виклики, а разом і зміни, спричинені технологічним прогресом, пандемією, а також війною, дистанційне навчання стало невід'ємною частиною в процесі здобуття освіти та вимагає перегляду, оскільки інформаційні технології, які забезпечують доступ до нових форм спілкування, відіграють ключову роль у цьому процесі.

Розглянемо вплив онлайн-навчання на формування мовної компетенції майбутніх спеціалістів в галузі філології (лінгвістики). На початковому етапі оволодіння іноземною мовою у здобувачів виникають певні труднощі у відтворенні певних фонем чи лексичних одиниць, які вимагають особливої уваги, тобто багаторазового повторення матеріалу всіма учасниками навчального процесу. Отже, онлайн-заняття поступається в цьому випадку очному щодо ефективності формування фонетичних навичок. На рівні А2 і вище дистанційна форма навчання може бути успішно використана в поєднанні з очним відвідуванням занять, залежно від запланованих видів роботи. До того ж, дистанційна форма навчання відповідає більшості норм та вимогам інклюзивної освіти.

Іншою перевагою дистанційної форми навчання іноземних мов є можливість використання онлайн-ресурсів різного змісту, як інтерактивних, так і пізнавальних, створення персонального портфолію студента, що надає додаткової мотивації для вивчення іноземних мов.

Однак, є вагомі причини не захоплюватись дистанційною формою навчання особливо в закладах вищої освіти, оскільки саме там спостерігаються випадки недотримання норм академічної доброчесності. Особливо це стосується

виконання творчих письмових завдань різного типу і навіть дипломних робіт коли здобувачі зловживають доступністю послуг штучного інтелекту.

Отже, хоча технології і пропонують нові можливості для навчання, вони не завжди можуть відтворити важливі елементи фізичної присутності та взаємодії [1, с. 134]. Ці можливості – це опції навіть не стільки для навчання, як запам'ятовування та закріплення понять чи правил, проте дистанційне навчання може знижувати якість засвоєння матеріалу через відсутність соціальних взаємодій і контексту [1, с. 134]. Тобто, якщо перед нами стоїть завдання вільно користуватися та продукувати власні висловлювання, навчитися апелювати до почуттів та емоцій, працювати з емоційним контекстом, тоді цей спосіб навчання може спрацювати не на всі сто відсотків. Особливо це стосується студентів-перекладачів, для кого 100%-дистанційне навчання може обмежувати розвиток невербальних аспектів спілкування, таких як жести, міміка тощо. За умов такого навчання відсутність фізичної взаємодії може стати викликом для формування комунікативної (невербальної) компетентності. Студенти більше покладаються на текстові та відеокомунікаційні інструменти.

Що ж стосується змішаної форми навчання, то цей підхід поєднує традиційне очне навчання з дистанційним, що дозволяє використовувати переваги обох форматів. У змішаній формі навчання студенти можуть одночасно практикувати живе спілкування у аудиторії та взаємодіяти через цифрові платформи, що розширює їхній досвід комунікації та адаптації до різних середовищ. Є можливість всебічного тестування всіх мовних навичок, а також розвитку у студентів невербальної комунікації.

Мова є наслідком соціальної необхідності, а не суто когнітивного розвитку. Вона виникає через потребу взаємодії між людьми [2, с. 304], і тому на основі власного викладацького та студентського досвіду можна навести конкретні приклади використання технологій, проте так чи інакше, ми насправді не маємо механізмів впливу на студентів при написанні творів чи будь-яких інших письмових робіт, а також на сьогодні в нас немає можливості повноцінно та всебічно оцінити їхні знання онлайн. Наприклад, проведення інтерактивних занять через Google Meet/Zoom з використанням спільних документів для колективного написання текстів або обговорення проєктів у реальному часі, також можна застосувати платформи для асинхронного навчання, де студенти мають можливість обговорювати теми та брати участь у дискусіях, однак це також не гарантує нам, що вони не використовують вбудовані словники чи сторонні інструменти для письмової комунікації, що повертає нас до питання академічної доброчесності. Також дуже часто практичне заняття іноземної мови онлайн може бути схожим на лекцію, що негативно позначається на процесі навчання. Що ж стосується студентів-перекладачів, то якими б не були чи

стануть технології майбутнього, ми маємо не забувати про творчу складову використання мови. Реймонд Курцвел, незважаючи на його дотичність до розвитку ШІ та машинного навчання й обробки мови в Google, каже, що переклад – це “діяльність найвищого рівня”, він також вважає, що технології лише допоможуть працювати перекладачам краще, проте не зможуть їх замінити [3, с. 244]

Висновки: технології дозволяють створювати нові формати взаємодії, адаптовані до сучасних реалій, але водночас не вирішують всіх питань, що постають перед викладачами. Мова – це не просто інструмент передачі знань, а спосіб співіснування та взаємодії в суспільстві [2, с. 307]. У майбутньому інтеграція технологій у навчальний процес стане ще більш необхідною для забезпечення гнучкості та ефективності, особливо в контексті глобалізації, і будуть знайдені більш дієві способи для розвитку насправді комунікативних компетенцій.

Література

1. Деан С., Як ми вчимося. Лабораторія, Київ. 2021. С. 134.
2. Еверетт Д. Походження мови. Наш формат, Київ, 2019. С.304, 307.
3. Kelly N. Found in translation. Penguin Books Ltd., 2012 С.244.

Козак С. В.

Волинський національний університет

імені Лесі Українки

(м. Луцьк, Україна)

ÜBERSETZUNG VON SCHRIFTLICHEN TEXTEN

Es ist bekannt, dass ein Text während des Übersetzungsprozesses sowohl interlinguale Substitutionen (Pseudotransformationen durch formale und funktionale Entsprechungen) als auch bestimmte Übersetzungsänderungen (Transformationen) erfährt. Diese Transformationen und Pseudotransformationen, die auf verschiedenen Ebenen der sprachlichen Aktivität (phonetischen, morphologischen, lexikalischen, syntaktischen und textuellen) stattfinden, werden mit geeigneten fremdsprachlichen Mitteln übertragen.

Die schriftliche Übersetzung ist eine Art der Übersetzung, bei der ein Text in der Ausgangssprache während des Übersetzungsprozesses in die Zielsprache in schriftlicher Form übertragen wird. Falls erforderlich, nutzt der Übersetzer verschiedene Quellen, um Hintergrundwissen über den Text zu erhalten: Wörterbücher, Nachschlagewerke, Konsultationen mit Fachleuten [4, S. 72].

Der Übersetzungsprozess ist ein dynamischer Prozess, in dem sprachliche und nichtsprachliche Elemente miteinander in Interaktion stehen [1, S. 7]. Übersetzen ist